

Muujintii Ciise Masiix - Tirada Siddeed

Dhalashadii Qaran

Jeff Pippenger

2023-10-31

Fariintii Oohinta Saqda-dhexe bilowgii waxay ku dhammaatay furitaankii xukunka baaritaanka, fariinta Oohinta Saqda-dhexena waxay ku dhammaataa furitaanka xukunka fulinta. Belaayada saddexaad ee Islaamku waxay xukun ku keentaa Maraykanka sababo la xiriira meelmarinta sharciga Axadda, waxayna ka dhigan tahay xukun sii socda oo sii kordhaya oo ku dul dhacaya dunida oo dhan, sababta oo ah aqbaliddooda sharcigooda Axadda ee iyaga u gaar ah iyagoo ku hoos jira cadaadiska awoodda madaniga ah ee wax silcisa, taas oo ay matalaan tobanka boqor oo sino la galay Yesebeel, dhilladii Turos.

“Sida Ameerika, oo ah dalka xorriyadda diinta, ay kula midoobi doonto Baabtiisnimada qasbidda damiirka iyo ku khasbidda dadka inay maamuusaan sabtida beenta ah, dadka dal kasta oo dunida ku yaal waxaa loo hoggaamin doonaa inay raacaan tusaalaheeda.”
Testimonies, volume 6, 18.

Dagaalka sharciga Axadda ee muranka weyn ayaa markaas si buuxda u bilaabma. Shayddaankuna markaas ayuu soo muuqdaa isaga oo isu ekaysiinaya Masiixa.

“Amarka lagu soo rogo qaynuunka dhaqan-gelinaya hay’adda Baabannimada iyadoo lagu xadgudbayo sharciga Ilaah, qarankeenna si buuxda ayuu isaga goyn doonaa xaqnimada. Markii Protestantism-ku gacanteeda ka soo fidin doono kala-goynta si uu u qabsado gacanta awoodda Roomaanka, markii uu ka kor gaadhi doono yaamayska si uu gacmaha ula qabsado Ruuxi-doonka, markii, saamaynta midowgan saddex-geesoodka ah hoostiisa, dalkayagu diidi doono mabda’ kasta oo Dastuurkiisa ka mid ah sida dowlad Protestant ah oo jamhuuri ah, oo uu diyaarin doono jidkii lagu faafin lahaa beenaha iyo khiyaamooyinka baabannimada, markaas ayaynu ogaan karnaa in wakhtigii yimid ee shaqada la yaabka leh ee Shaydaanku uu soo gaadhay, iyo in dhammaadku dhow yahay.” Testimonies, volume 5, 451.

Riddo qaran waxaa daba socda hallig qaran.

“Dadka Maraykanka waxay ahaayeen dad mudnaan gaar ah la siiyey; laakiin marka ay xaddidaan xorriyadda diinta, ka tanaasulaan Protestantism-ka, oo ay taageero siiyaan baabacnimada, qiyaasta dembigoodu way buuxsami doontaa, oo ‘riddo qaran’ ayaa lagu qori doonaa kutubta samada. Natijada riddadan waxay ahaan doontaa halaag qaran.” Review and Herald, May 2, 1893.

Adventistayaasha nacasyada ah ee La’odikiya waxay gacmaha isqabsadaan awoodda baabanimada, oo waa la afgembiyaa, halka adhiga kale ee Masiixa ee weli Baabuloon ku jiraa uu ka baxsado gacanta baabanimada.

Oo weliba geli doonaa dalka quruxda badan, oo dalal badanna waa la afgembin doonaa; laakiinse kuwanu gacantiisa way ka baxsan doonaan, kuwaasoo ah Edom, iyo Moo'aab, iyo

kuwa ugu waaweyn reer Cammoon. Daanyeel 11:41.

Islaamku si lama filaan ah ayuu ugu dhuftaa Maraykanka, sida buunka toddobaad u keeno hoog xukun ah oo ku saabsan meel-marinta sharciga Axadda.

Oo anna waxaan arkay, oo maqlay malaa'ig samada dhexdeeda ku duulaysa, iyadoo cod weyn ku leh, Hoog, hoog, hoog baa u sugnaaday kuwa dhulka deggan, sababta codadka kale ee buunka ee saddexda malaa'igood aawadood, kuwaas oo weli buunin doona! Muujintii 8:13.

Calanka u taagan labada markhaati ee ku xusan Muujintii kow iyo tobnaad ayaa haddana Yooxanaa ku sawiray Muujintii cutubka laba iyo tobnaad sida naag qorraxda huwan, waxaana si nebiyad ahaan ah loogu muujiyey astaanta bilowga iyo dhammaadka.

Oo waxaa samada ka muuqday calaamo weyn; naag qorraxda huwan, dayaxuna cagaha hoostooda ku yaal, madaxeedana waxaa saarnaa taaj laba iyo toban xiddigood ah. Iyadoo uur leh ayay qaylisay, fooshanaysa oo xanuunsanaysa inay dhasho. Oo haddana calaamo kale ayaa samada ka muuqatay; oo bal eeg, masduulaag weyn oo guduudan, leh toddoba madax iyo toban gees, madaxyadiisana waxaa saarnaa toddoba taaj. Dabadiisuna waxay jiidday saddex meelood meel xiddigaha samada, oo dhulka ku tuurtay; masduulaagiina wuxuu hor istaagay naagtii diyaar u ahayd inay dhasho, si uu ilmaheeda u liqo markiiba markuu dhasho. Oo waxay dhashay wiil lab ah, kaas oo quruumaha oo dhan ku xukumi doona ul bir ah; ilmaheedina waxaa kor loogu qaaday xagga Ilaah iyo carshigiisa. Muujintii 12:1–5.

Waxay ku taagan tahay dayaxa, oo qorraxdana way ku lebisah tahay. Dayaxu waa milicsiga qorraxda, sidaas darteedna si nebiyaysan ayuu u astaan yahay qorraxda. Laba-iyo-tobanka xiddigood ee taajkeeda ku jira waxay matalaan laba-iyo-tobanka qabiil ee reer binu Israa'iil hore bilowgii Israa'iil hore, kuwaas oo astaan u ah laba-iyo-tobanka xerta dhammaadkii Israa'iil hore. Laba-iyo-tobanka xiddigood oo ah laba-iyo-tobanka xer ah dhammaadkii Israa'iil hore, sidoo kalena waa laba-iyo-tobanka rasuul bilowgii Israa'iilka casriga ah. Sidaas darteed waxay astaan u yihiin boqol iyo afar iyo afartan kun dhammaadka Israa'iilka casriga ah, kuwaas oo ah xer iyo rasuullo. Bilowgii taariikhda meesha ay xertu ka matalaan dhammaadka Israa'iil hore, rasuulladuna bilowga Israa'iilka casriga ah, naagtii oo ah kiniisadda, waxay uur u lahayd Masiixa. Isagu waa “wiilka labka ah” ee loo qaaday Ilaah dhimashadiisa iyo sara-kiciddiisa dabadeed.

Sidaas haddaba, naagtu waxay sidoo kale astaan u tahay dhalashada boqol iyo afar iyo afartan kun, kuwaas oo iyaguna samada u kora dabadeed markii laga soo sara kiciyey dooxada dhimashada. Markay samada joogaan, iyaduna waxay haddana dhali lahayd ilmo kale, kaas oo matalaya adhiga kale ee Baabuloon ka soo baxa marka sharciga Axadda yimaado.

Intaanay foolan, way dhashay; intaan xanuunkeedii iman, waxay dhashay wiil. Yaa weligii wax sidan oo kale ah maqlay? Yaa waxyaalahan oo kale ah arkay? Dhul ma hal maalin baa lagu dhalin doonaa? Mise quruun mar qudha baa ku dhalan doonta? Waayo, isla markii Siyoon foolatay, ayay carruurteedii dhashay. Rabbigu wuxuu leeyahay, Miyaan umulid gaadhsiinayaa, oo aanan dhalinaynin? Ilaahaagu wuxuu leeyahay, Miyaan dhalinayaa, oo aan uurka xidhayaa? Ishacyaah 66:7–9.

Wakhtiga xukunka bahalka dhulka, qaran baa mar keliya ku dhasha. Qarankaasu waa boqol iyo afar iyo afartan kun, waayo iyagu waa kuwa si qumman uga tarjumaya dabeecadda Masiixa. Iyagu waa kuwa uu “wiilka lab” Ciise astaan u ahaa. Iyagu waa “wiilka lab” ee Ishacyaah, kan dhasha ka hor intaan naagtu foolan. Lafihii engegnaa ee dhintay oo dunidu ku reyreyasatay markii uu bahalkii yaamayska ka soo baxay dilay, waxaa Yerusaaalem lagu qalbiqaboojin doonaa, dabadeedna way la rayrayn doonaan naagta soo dhasha “wiilka lab.” Iyaga waa la soo dhalaan ka hor intaanay iyadu foolan; dabadeedna way foolataa oo waxay soo dhashaa “carruurteeda” kale, marka aan Yuhuudda ahayn ay markaas uga jawaabaan farriinta malaa’igta saddexaad sida webi qulqulaya, iyadoo farriintu dalka ku fidayso sida hir badweyn oo rogmanaya. Waxay ku dhashaan dhibaato weyn, taas oo ka dhigan foolashadeeda. Naagta Muujintii laba iyo tobnaad ku xusan, asalkii waxay leedahay mataano. Kuwa marka hore dhasha waa boqol iyo afar iyo afartan kun oo loo aqoonsaday midhaha ugu horreeya, kuwa aan Yuhuudda ahaynnana waa ururinta weyn ee goosashada xagaaga.

La reyreysta Yerusaaalem, oo la farxa iyada, kuwiinna oo dhan ee iyada jecelow; aad iyo aad ula reyreysta farxad, kuwiinna oo dhan ee iyada u baroortow; si aad u nuugtaan oo aad uga dheregtaan naasaha qalbiqaboojinteeda; si aad u lisaan oo aad ugu raaxaysataan badnaanta ammaanteeda. Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, nabad baan iyada ugu fidin doonaa sida webi oo kale, oo ammaanta quruumahana sida durdur qulqulaya; markaas waad nuugi doontaan, dhinacyadeeda ayaa laydinku qaadi doonaa, oo jilbaheeda ayaa laydinku lulayaa. Sida mid hooyadiis u qalbiqaboojisoo ayaan aniguna idiin qalbiqaboojin doonaa; oo Yerusaaalem baa laydinku qalbiqaboojin doonaa. Oo markaad waxan aragtaan, qalbigiinnu wuu rayrayn doonaa, lafihiinnuna waxay u barwaaqoobi doonaan sida geed yaryar oo kale; oo gacanta Rabbiga waxaa loo garan doonaa xaggiisa addoommadiisa, cadhadiisuna xaggiisa cadaawayaashiisa. Ishacyaah 66:10–14.

Kuwa “u barooranaya” Yerusaaalem waa kuwa ka taaha oo ka ooya karaahiyada dhexdeeda lagu sameeyo, kuwaas oo la shaabadeeyey; waxaana la shaabadeeyaa ka hor sharciga Axadda. Haatan waxa aynu ku jirnaa “hawsha xidhitaanka ee kaniisadda,” taas oo ah daqiiqadihii ugu dambeeyey ee shaabadaynta boqol iyo afartan kun.

“Dadka runta ah ee Ilaah, oo qalbigooda ku haya ruuxa shuqulka Rabbiga iyo badbaadinta nafaha, mar walba waxay dembiga u arki doonaan dabeecaddiisa dhabta ah ee dembinimada leh. Had iyo goor waxay la jiri doonaan dhinaca daacadnimo iyo canaan cad oo ku wajahan dembiyada si fudud u hareera jooga dadka Ilaah. Gaar ahaan hawsha ugu dambaysa ee kiniisadda, wakhtiga shaabadaynta ee boqol iyo afar iyo afartan kun oo kuwaas oo carshiga Ilaah hortiiisa ku istaagi doona iyagoo aan iin lahayn, waxay si qoto dheer u dareemi doonaan xumaatooyinka dadka Ilaah sheegta. Tan waxaa si xoog leh u muujiyey masaalka nebiga ee ku saabsan hawsha ugu dambaysa isagoo ka dhigay sawirka niman kasta oo gacantiisa ku haysta hub wax lagu laayo. Nin ka mid ah iyaga ayaa ku labisnaa maro khafiif ah, dhiniciisana waxa yiilay weelkii qalinka ee qoraaga. ‘Markaasaa Rabbigu ku yidhi, Magaalada dhexdeeda dhex mar, Yerusaaalem dhexdeeda dhex mar, oo calaamad ku yeel foodaha ragga ka taahaya oo ka ooyaya karaahiyada oo dhan oo dhexdeeda lagu sameeyo.’” Testimonies, volume 3, 266.

Kuwa “taaha oo qayliya” ayaa la shaabadeeyaa ka hor inta malaa’igaha wax dumiya ee sita hubka gowraca ay dhex mari lahaayeen kaniisadda, taas oo lagu matalay Yerusaaalem.

Amarku waa kan: “Dhex mara magaalada, dhex mara Yerusaaalem, oo calaamad ku dheji wejiyada nimanka ka taahaya oo ka ooyaya waxyaalaha karaahiyada ah oo dhan ee dhexdeeda lagu sameeyo.” Kuwan taahaya oo ooyaya waxay hor dhigayeen ereyada nolosha; way canaanan jireen, talin jireen, oo baryi jireen. Qaar ka mid ah kuwii Ilaah sharaf-dilayay way toobadkeeneen oo qalbiyadoodii hortiisa ku hoosaysiiyeen. Laakiinse ammaantii Rabbigu way ka tagtay Israa’iil; in kastoo kuwo badani weli sii wadeen qaababka diinta, haddana xooggiisii iyo joogitaankiisii way ka maqnaayeen.

“Waqtiga cadhadiisu ku soo bixi doonto xukummo ahaan, kuwaas is-hoosaysiisan oo daacadda ah ee Masiixa raacsan waxaa laga sooci doonaa dunida inteeda kale iyada oo lagu garan doono murugada naftooda, taas oo ka muuqata baroor, oohin, canaan iyo digniino. Halka kuwa kale ay isku dayayaan inay shar ku daboolaan waxyaalaha jira, oo ay cudur daar uga dhigaan xumaanta weyn ee meel kasta ku baahsan, kuwa qiiro u qaba sharafta Ilaah oo jecel nafaha ma aamusi doonaan si ay raalli ahaansho uga helaan cidna. Nafahooda xaqa ah maalin kasta waxaa dhibaya falalka aan quduuska ahayn iyo hadallada kuwa aan xaqa ahayn. Awood uma leh inay joojiyaan qulqulka degdegga ah ee dembiga, sidaas daraaddeedna waxaa ka buuxa murugo iyo argagax. Waxay Ilaah hortiisa ugu barooranayaan inay arkaan diinta oo lagu quudhsado xitaa guryaha kuwa helay iftiin weyn. Way calaacalaan oo naftooda dhibaan maxaa yeelay kibir, damac maal, danaysi, iyo khiyaano ku dhow nooc kasta ah ayaa kiniisadda ku jira. Ruuxa Ilaah, kaas oo kicisa canaanta, cagaha ayaa lagu tuntaa, halka addoommada Shaydaanku ay guulaystaan. Ilaah waa la maamuus-dilaa, runtiina waxba kama tarto.”

“Kuwa aan ka murugoonin dib-u-dhaca ruuxigooda, ama aan u barooran dembiyada kuwa kale, waxaa laga tegi doonaa iyagoo aan haysan shaabadda Ilaah. Rabbigu wuxuu amraa rasuulladiisa, kuwa gacmahooda ku sita hubka wax lagu laayo: ‘Magaalada isaga ka daba mara, oo wax dila; ishiinnu yaanay u tudhin, naxariisna ha yeelanina; si buuxda u laaya waayeel iyo dhallinyaro, gabdho iyo carruur yaryar iyo dumarba; laakiinse ha u dhowaanina nin kasta oo calaamaddu saaran tahay; oo ka bilaaba meesheyda quduuska ah. Markaasay ka bilaabeen nimankii waayeelka ahaa oo guriga hortiisa joogay.”

“Halkan waxaynu ku aragnaa in kaniisadda—macbudka Rabbiga—ay ahayd tii ugu horraysay ee dareenta dhirbaaxada cadhada Ilaah. Odayaashii, kuwii Ilaah siiyey iftiin weyn oo u taagnaa sida ilaaliyayaal danta ruuxiga ah ee dadka, ayaa khiyaamay aaminaaddii loo dhiibay. Waxay qaateen mowqifka ah inaan loo baahnayn in la sugo mucjisooyin iyo muujinta muuqata ee xoogga Ilaah sidii maalmihii hore. Wakhtiyadu way is beddeleen. Erayadani waxay xoojiyaan rumaysadla’aantooda, oo waxay yidhaahdaan: Rabbigu wanaag ma samayn doono, sharna ma samayn doono. Isagu aad buu u naxariis badan yahay inuu dadkiisa ku booqdo xukun. Sidaas daraaddeed ‘Nabad iyo ammaan’ waa qaylada ka soo yeedhaysa rag aan mar dambe codkooda kor ugu qaadi doonin sida buun si ay dadka Ilaah u tusaan xadgudubyadooda, oo reer Yacquubna dembiyadooda. Eeyahan aamusan ee aan ciyi doonin waa kuwa dareema aargudashada caddaaladda ah ee Ilaahii laga xumaaday. Rag, gabdho, iyo carruur yaryarba dhammaantood way wada baabba’aan.” Testimonies, volume 5, 210, 211.

Ishacyaah afartan wuxuu ku bilaabmaa adeegsiga astaan ahaan laba-jibaarka, taas oo ah calaamad nebiyaysan oo fariinta Qaylada Habeennimo-dhexe, taas oo ah farriin labaad oo la midoobaysa

fariinta dhicitaankii Baabuloon. Dhicitaankii Baabuloon waa la laba-jibbaaraa marka si nebiyaysan loo muujiyo. Oraahdu waa: “Baabuloon way dhacday, way dhacday.”

Markaasaa waxaa daba socday malaa'ig kale, oo leh, Baabuloon way dhacday, way dhacday, magaaladaas weyn; maxaa yeelay waxay quruumaha oo dhan ka cabbisay khamriga cadhada sinoodeeda. Muujintii 14:8.

Waxaa jira laba dhicid oo Baybalka ku qoran oo ku saabsan Baabuloonta dhabta ah, waxaana jira laba dhicid oo Baybalka ku qoran oo ku saabsan Baabuloonta ruuxiga ah. Wadajir ahaan, waxay matalaan afar markhaati oo taariikheed kuwaas oo aqoonsanaya astaamaha nebiyadeed ee dhicitaanka Baabuloon.

Markaasuu cod weyn ku qayliyey isagoo leh, Baabuloon tii weynayd way dhacday, way dhacday, oo waxay noqotay hoygii jinniyada, iyo xabsi ruux kasta oo wasakh ah, iyo qafis shimbir kasta oo nijaas ah oo la neceb yahay. Muujintii 18:2.

Baabuloonkii dhabtaa wuxuu u dhacay sidii Baabel wakhtigii Nimrod, Baabuloonkii dhabtaa na wuxuu kaloo u dhacay wakhtigii Belshaasaar. Baabuloonka ruuxiga ah wuxuu dhacay sannadkii 1798, dhacitaankiisa ugu dambaysana si isdaba joog ah ayaa loogu muujiyey Qorniinka. Sababtaas awgeed, fariinta ku saabsan dhicidda Baabuloon waxay xambaarsan tahay astaanta nebiyadeed ee labanlaabka. Dhicidda Baabuloon waxaa la socda labanlaab, hase yeeshee waxaa kaloo jira laba sababood oo kale oo waaweyn oo nebiyadeed oo ku saabsan ifaafalaha labanlaabka.

Sababta labaadna waa in fariin ahaan ay ka dhigan tahay fariin ay la socoto fariin labaad. Waxay matalaysaa laba fariimood. Waxa jira runooyin kale oo muhiim ah oo la xidhiidha macnaha iyo qaab-dhismeedka fariinta malaa'igta labaad, hase yeeshee waxa aynu si fudud u xusaynaa in qisada nebiyadeed ee ugu dambaysa ee Ishacyaah, oo ka bilaabmata cutubka afartanaad, ay ku bilaabmato labanlaabidda astaanta Gargaaraha, kaas oo Masiixu ballanqaaday inuu dadkiisa siin doono intuu ku sii maqnaa meesha quduuska ah ee samada.

Qalbiyeeya, qalbiyeeya dadkayga, ayaa Ilaahiinnu leeyahay. Yerusaaalem si deggan oo qalbi dejin leh ula hadla, oo ugu qayliya, in dagaalkeedii dhammaaday, in xumaanteediina la cafiyey; waayo, gacanta Rabbiga ayay ka heshay labanlaab dembiyadeeda oo dhan aawadood. Ishacyaah 40:1, 2.

Ma jiro tuduc kale oo Kitaabka Quduuska ah ku jira oo si gaar ah uga hadlaya qodobka dabecadda Masiixa ee ah Alfa iyo Oomeega sida tuduca ku jira Ishacyaah afartan ilaa dhammaadka kitaabka. Isagoo ah Alfa iyo Oomeega, Masiixu wuxuu dul saaraa tuducan saxiixa magiciisa ee Alfa iyo Oomeega, waayo markaad gaadho dhammaadka Ishacyaah, wuxuu mar kale tixraacayaa Gargaaraha, maxaa yeelay Masiixu waa Erayga, oo isagu waa bilowga iyo dhammaadka.

Rabbigu wuxuu leeyahay sidan, Samadu waa carshigayga, dhulkuna waa meeshaan cagahayga saaro; haddaba aaway guriga aad ii dhisaysaan? oo aaway meeshii aan ku nasto? Waayo, waxyaalahaas oo dhan gacantaydaa samaysay, oo waxyaalahaas oo dhanna sidaasay ku ahaadeen, ayaa Rabbigu leeyahay; laakiinse kan ayaan eegi doonaa, kaas oo miskiin ah oo ruux jaban leh, oo ereygaayga ka gariira. Kii dibi qalaa wuxuu la mid yahay sidii mid nin dilay;

kii wan allabaryaana, sidii mid ey qoortiisa gooyay; kii qurbaanka bixiyaana, sidii mid dhiig doofaar bixiyey; kii foom shidaana, sidii mid sanam u duceeyey. Hubaal, iyagu jidadkooday doorteen, naftooduna waxay ku faraxdaa karaahiyadooda. Aniguna waxaan dooran doonaa khiyaanadooda, oo waxaan korkooda ku soo dejin doonaa waxa ay ka cabsanayaan; maxaa yeelay, markaan yeedhay, ninna ma ay jawaabin; markaan hadlayna, ma ay maqlin; laakiinse waxay sameeyeen shar wixii indhahayga hortooda ah, oo waxay doorteen wixii aanan ku farxin. Ishacyaah 66:1-4.

Su'aashu waxay ka taagan tahay guri nooc ah ayay dadka Ilaah isaga u dhiseen? Ma waxay kicyeen gurigii ruuxiga ahaa ee Butros, mise sunagoggii Shaydaanka? Ilaah wuxuu caddeeyaa in guriga uu isagu dhisay uu ka kooban yahay kuwa "miskiin ah oo qalbi jaban, iyo" kuwa "ka gariira" "eraygiisa" Ilaah. Wuxuu kuwa ka gariira eraygiisa ka soo horjeedinayaa dabaqad kale oo bixisa qurbaanno nijaas ah, oo jidkooda doortay. Kuwa ka tirsan dabaqadda bixisa qurbaannada nijaasta ah waxay ogaan doonaan, sidii Yuhuuddu u ogaadeen, in gurigoodu looga tegi doono cidlo.

Nebiyadii oo dhammu waxay ka hadlaan dhammaadka dunida, tanuna waa sawir muujinaya kala sooca u dhexeeya kuwa xigmadda leh, oo Eraygiisa ka gariira, iyo kuwa nacasyada ah ee Ilaah u bixinaya waxyaalo karaahiyo ah, kuwaas oo nafahoodu ku farxaan. Sababtaas aawadeed, Ilaah wuxuu u dooran doonaa khiyaanooyinka bikradaha nacaska ah ee La'odikiya, taas oo ah khiyaanada uu rasuul Bawlos tilmaamayo in lagu keeno aqbalidda "been."

"Beenta" waa astaan gaar ah oo ku dhex jirta taariikhda Adventism-ka, waxaana aqbalay dhisayaashii sannadkii 1863, waxaana dusheeda wax laga sii dhisay taariikhda Advent oo dhan. Waxay ahayd been dhalisay aasaas been ah, halkaasna waxay ka bilaabeen inay dhisaan macbud been-abuur ah oo lagu dayanayo kii runta ahaa. Shaqadooda ay ku been-abuurayaan macbudka runta ah way sii socotaa ilaa "maalmaha ugu dambeeya." Ishacyaah wuxuu dulucda cutubka lixdan iyo lixaad ku meeleyaa kala-soocidda bikradaha xigmadda leh iyo kuwa nacaska ah. Ishacyaah wuxuu tilmaamayaa taariikhda nebiyadeed ee uu ku calaamadeeyey aayadda koowaad ee Ishacyaah afartan markii Masiixu ballanqaaday inuu soo diri doono Gargaareha saddex maalmood iyo badh oo astaan ahaan ah ka dib niyad-jabkii Luulyo 18, 2020.

Maqla erayga Rabbiga, kuwiinna ereygiisa ka gariira; walaalihiin idin necbayd, oo magacayga aawadiis idiin eryay, waxay yidhaahdeen, Rabbiga ha la ammaano; laakiinse isagu farxaddiinna buu u muuqan doonaa, iyaguna way ceeboobi doonaan. Cod buuq ah oo magaalada ka imanaya, cod macbudka ka imanaya, codka Rabbiga oo cadowgiisa u abaalgudaya. Ishacyaah 66:5, 6.

Laga soo bilaabo 1798 ilaa 1844, dhaqdhaqaaqii Millerites-ka gudihiiisa, Rabbigu wuxuu dhisay macbud ruuxi ah oo isagu, isagoo ah Rasuulka axdiga, si kedis ah ugu yimid sannadkii 1844. Rabbigu wuxuu macbud ruuxi ah ka dhex dhisaa dhaqdhaqaaqa boqolka iyo afartan iyo afarta kun, si uu si kedis ah ugu yimaado oo axdi ula galo macbudkaas. Butros, warqaddiisii kowaad, cutubka labaad, wuxuu macbudkaas ugu yeedhaa "guri ruuxi ah." Kuwa "maqla erayga Rabbiga" waa kuwa Yooxanaa kitaabka Muujintii ku tilmaamayo markuu leeyahay kuwa maqla waa "barakaysan yihiin." Iyagu waa calanka, waayo calanku wuxuu ka kooban yahay "kuwa la fogeeyey oo Israa'iil

ah.” La’odikiyaanka nacasyada ah way ceeboobi doonaan marka Rabbigu isu ammaano Filadelfiyaanka ka gariira Eraygiisa, Eraygiisuna waa “run.”

Saddexda cod ee la maqlo muddada lagu kala saarayo kuwa xigmadda leh iyo kuwa nacasyada ah ee laga soocayo kooxda kale, waxay ka imanayaan “magaalada,” “macbudka,” iyo “Rabbiga abaalgudka bixiya.” “Codka” kowaad ee ka imanaya magaalada waa “cod buuq ah,” buuqaasina waa imaanshaha Gargaareha oo si kedis ah u yimaada.

Oo markii maalintii Bentekost ay si buuxda u timid, dhammaantood waxay isku niyad ku wada joogeen hal meel. Oo markiiba waxaa samada ka yimid dhawaaq u eg dabayl xoog badan oo dhacaysa, oo wuxuu buuxiyey gurigii oo dhan oo ay fadhiyeen. Oo waxaa u muuqday afaf kala qaybsan oo dab u eg, mid kastana wuxuu ku degay korkooda. Falimaha Rasuullada 2:1-3.

Ereyga loo tarjumay “dhawaaq” ee Falimaha Rasuullada cutubka labaad, aayadda labaad, waxay ka dhigan tahay “sanqadh” iyo “war.” “War,” waa wax sii sheegid. “Dhawaqa” ama “sanqadha” ka timaadda “magaalada” waxaa lagu matalay “dabayl xoog badan.” “Codka sanqadha ee magaalada ka imanaya,” waa “warka” ama farriinta nebiyadeed ee Islaamka oo calaamad u ah imaatinka Gargaaraha ee dooxada lafaha engegan ee lagu laayay “jidka magaalada weyn, oo ruux ahaan loogu yeedho Sodom iyo Masar, halkaas oo sidoo kale Rabbigeenna lagu qodbay.”

Cutubka afartan ee Ishacyaah, “codkii” loo igmaday inuu jidka u sii diyaariyo “rasuulka axdiga,” ayaa weyddiistay farriinta ay tahay inuu “ku qayliyo.” Waxaa loo sheegay inuu “ku qayliyo” farriinta Islaamka. Kitaabka Falimaha Rasuullada dhexdiisa, “dhawaaqii” buuxiyey “gurigii” ruuxiga ahaa ee Butros wuxuu ahaa “dabayl xoog badan oo soo dhacaysa,” taas oo, Yexesqeel toddoba iyo soddon, ka timid afarta dabaylood ee Islaamka.

Cod buuq ah oo magaalada ka yeedhaysa, cod macbudka ka imanaya, codka Rabbiga oo abaalgud siinaya cadaawayaashiisa. Ishacyaah 66:6.

Laga soo bilaabo jidkii Rabbigeenna lagu qodbay, Gargaariyahii ayaa marka hore ogeysiya “codka” kan cidlada ka qaylinaya waxa farriintu noqon doonto. Dabadeed ciidanka xoogga badan oo ah macbudkii la taagay, sida bilowgii dhaqdhaqaaqa looga tusaale qaatay 1798 ilaa 1844, ayaa qaylada sii badiya. Dhaqdhaqaaqa ciidankaas xoogga badan, marka ay ku dhawaaqayaan qaylada Islaamka, wuxuu horseedaa “codka” saddexaad oo aqoonsanaya codka Ilaah ee xukunka ku saabsan Maraykanka sababta ansixinta sharciga Axadda. Halkaas ayaa Rabbigu abaalgud ku bixiyaa. Saddexda cod waxaa maamula qaab-dhismeedka taariikhda qarsoon ee toddobada onkod, taas oo matalaysa xarfaha bilowga, dhexe, iyo dhammaadka ee erayga Cibraaniga ah ee uu abuuray Af-yaqaankii Yaabka Badnaa oo loo tarjumay “run”. Waxan lama curin karo!

Iyadoo la waafaqsan tahay taariikhda nebiyadeed ee aynu aqoonsanay, Ishacyaah dabadeed wuxuu ka hadlayaa dhalashada qaran.

Intaanay foolan, way dhashay; intaan xanuunkeedii ku iman, waxay umushay ilmo lab ah. Yaa wax sidan oo kale ah maqlay? Yaa waxyaalahan oo kale ah arkay? Dhul miyaa hal maalin lagu umulin? Quruunse mar keliya ma ku dhalan doontaa? Waayo, Siyoon kolkii ay foolatay, waxay dhashay carruurteedii. Rabbigu wuxuu leeyahay, Ma anigaa dhalmada keena oo aanan

umulsiin? Ilaahaaguna wuxuu leeyahay, Ma anigaa umulsiya oo uurka xidha? Ishacyaah 66:7–9.

Qarankii dhalanaya ka hor intaan naagtu foolan wuxuu dhawaan yiillay waddada dhexdeeda, isagoo dhintay oo engegay, halka dunida oo dhammu ay ku farxaysay duruufihiisa. Laakiin markii labadii markhaati istaageen, kuwii ku rayraynayey dhimashadooda ayaa cabsaday. Markii meydadkii la laayay ee dhintay oo engegay ay qaran ahaan u istaagaan, markaas kuwa Yerusaaalem jecel oo dhammu way la rayrayn doonaan iyada. Kuwa Yerusaaalem jecel kuma koobna oo keliya qaran ka kooban boqol iyo afartan iyo afar kun, laakiin sidoo kale waxay ku jiraan adhiga kale ee Ilaah, kuwaas oo markaas Baabuloon laga yeedho. Sarakicidda laga soo sara kaco niyad-jabkii July 18, 2020, waxaa lagu dhammaystiraa imaatinka Gargaaraha, kaas oo ka dhigi doona “lafaha” “dhintay ee engegay” inay “u baxaan sida geed yaryar.”

La reyreysta Yerusaaalem, oo la farxa iyada, kulligiin kuwiinna iyada jecel; aad iyo aad ula reyreysta farxad iyada, kulligiin kuwiinna iyada u barooran jiray; si aad u nuugtaan oo aad uga dheragtaan naasaha raaxadeeda; si aad u lisaan oo aad ugu macaansataan badnaanta ammaanteeda. Waayo, Rabbigu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan nabad ugu soo fidin doonaa sida webi oo kale, oo ammaanta quruumahana sida durdur qulqulaya; markaas waad nuugi doontaan, dhinacyadeeda ayaa laydinku qaadi doonaa, jilbaheedana waa laydinku lulmi doonaa. Sida nin hooyadiis u qalbiqaboojiso, sidaas oo kale ayaan idinku qalbiqaboojin doonaa; oo Yerusaaalemna waa laydinku qalbiqaboojin doonaa. Oo markaad tan aragtaan, qalbigiinnu wuu reyreyn doonaa, lafihiinnuna waxay u kobci doonaan sida geed yar oo kale; oo gacanta Rabbiga waxaa lagu garan doonaa addoommadiisa xaggooda, cadhadiisuna cadaawayaashiisa xaggooda. Ishacyaah 66:10–14.

Alfa iyo Oomega waxay dhammaadka qisadii u dambaysay ee Ishacyaah dhigaan isla meeshii ay bilowgii ka bilaabatay, iyaga oo muujinaya imaanshaha Gargaaraha. Oo sida had iyo jeerba ay tahay, farriin kasta oo matasha farriinta Eliiyaah waxaa lagu dhex dhigayaa duruufaha Rabbigu dhulka habaar ku dhufto.

Waayo, bal eeg, Rabbigu wuxuu ku iman doonaa dab, oo gaadhifardoodkiisuna sida duufaan bay ahaan doonaan, si uu cadhadiisa ugu soo celiyo xanaaq kulul, oo canaantiisana ololka dabka. Waayo, Rabbigu dab iyo seftiisaba wuu kula murmi doonaa binu-aadmiga oo dhan; oo kuwa Rabbigu dilayna way badnaan doonaan. Kuwa isdaahiriya oo isdaahiriya beeraha dhexdeeda geed ka dambeeya oo ku yaal bartamaha, iyagoo cunaya hilibka doofaarka, iyo waxa karaahiyada ah, iyo jiirka, dhammaantood way wada baabbi'i doonaan, ayaa Rabbigu leeyahay. Waayo, waxaan aqaan shuqulladooda iyo fikirradooda; wakhtigu wuu imanayaa inaan soo ururiyo quruumaha oo dhan iyo afafka oo dhan; oo way iman doonaan, oo ammaantaydana way arki doonaan. Ishacyaah 66:15–18.

Adventistayaasha La'odikiya ee nacaska ah, kuwa ka dambeeya “geedka” aqoonta wanaagga iyo sharka ee “dhexda” kaga yaal “beerta” Ceeden, waxay qirtaan inay isdaahirinayaan oo isnadiifinayaan, halka dhab ahaantii ay cunayaan caqiidooyinka wasakhda ah ee Baabuloon, oo ay isu qarinayaan sidii Aadan iyo Xaawo sameeyeen dembiyadii ay aad u jeclaayeen oo ay ka tanaasuli kari waayeen aawadood. Iyaga waxaa lala baabbi'in doonaa quruumaha kale oo dhan.

Waxaa loo barbardhigayaa kuwa xigmadda leh oo noqon doona “calaamad.” “Calaamadda” waa “astaan,” taas oo matasha Sabtida, taas oo ah calaamadda Rabbiga Ilaahaaga oo si dhab ah u quduusisa dadkiisa.

Sidaas daraaddeed reer binu Israa’iil waa inay dhawraan sabtida, oo ay sabtida xajiyaan tan iyo facafkooda oo dhan, axdi daa’im ah aawadiis. Waxay calaamad u tahay aniga iyo reer binu Israa’iil weligeed; waayo, lix maalmood gudahood Rabbigu samada iyo dhulka ayuu ku sameeyey, maalintii toddobaadna wuu nastay, wuuna rayraystay. Baxniintii 31:16, 17.

Kuwa xigmadda leh kuma dhuumanayaan geed sheegasho ah gadaashiis, ee waxaa kor loo qaadaa sidii calan, iyagoo muujinaya ammaanta Ilaah ee dhacdooyinka ugu dambeeya ee muranka weyn. Ammaantiisu waa dabeecaddiisa, qaybta dabeecaddiisa ee ay dunida u metelaanna waa Alfa iyo Omega, bilowga iyo dhammaadka, kan ugu horreeya iyo kan ugu dambeeya, kaas oo loo matalay “Runta.”

Oo waxaan dhexdooda ka dhigi doonaa calaamad, oo kuwa ka baxsada waxaan u diri doonaa quruumaha, xagga Tarshiish, Fuul, iyo Luud, kuwa qaansada rida, iyo Tuubaal, iyo Yaawaan, iyo jasiiradaha fogfog oo aan maqlin magacayga, amase aan arag ammaantayda; oo iyagu ammaantayda ayay quruumaha dhexdooda ka sheegi doonaan. Oo walaalihiinna oo dhan ayay quruumaha oo dhan ka soo bixin doonaan hadiyad Rabbiga loo keeno, iyagoo saaran fardo, gaadhifardoodyo, iyo gaadhiyo la qaado, iyo baqlo, iyo dugaag dheeraysa, oo waxay keeni doonaan buurtayda quduuska ah ee Yeruusaalem, ayaa Rabbigu leeyahay, sida reer binu Israa’iil hadiyad ugu keenaan weel daahir ah guriga Rabbiga. Oo weliba qaar iyaga ka mid ah waxaan uga dhigi doonaa wadaaddo iyo reer Laawi, ayaa Rabbigu leeyahay. Waayo, sida samooyinka cusub iyo dhulka cusub oo aan samayn doono ay hortayda ugu sii jiri doonaan, ayaa Rabbigu leeyahay, sidaas oo kalena farcankiinna iyo magiciinnuba way sii jiri doonaan. Oo waxay noqon doontaa in bil cusub ilaa bil cusub, iyo sabti ilaa sabti, binu-aadmiga oo dhammu ay iman doonaan inay hortayda ku caabudaan, ayaa Rabbigu leeyahay. Oo way bixi doonaan, oo waxay eegi doonaan meydadka nimankii igu caasiyoobay; waayo, dixirigoodu ma dhiman doono, dabkooduna ma demi doono; oo waxay karaahiyo u ahaan doonaan binu-aadmiga oo dhan. Ishacyaah 66:16–24.

Sheekadii ugu dambaysay ee nebiyannimada Ishacyaah waxay ka bilaabataa imaatinka Gargaaraha bishii Luuliyo ee 2023, sheekaduna waxay ku dhammaataa isla meeshii ay ka bilaabatay. Waxay ku timaaddaa taariikhda qarsoon ee toddobada onkod, taas oo la furo wax yar ka hor inta aan nimcadu xidhmin. Waxay aqoonsanaysaa ku-noqoshada dhaqdhaqaaqii Milleriyiinta bilowga iyo taariikhda dhaqdhaqaaqa boqolka iyo afar iyo afartan kun ee dhammaadka. Waxay matalaysaa farriinta habaarka ee la socota farriinta Eliiyaah sida farriinta hawsha nebiyannimo ee Islaamka ee ka cadhaysiinta quruumaha, sida Rabbigu ugu adeegsado inuu xukun ku keeno “marka hore” Maraykanka sababo la xiriira sharci Axadeed, iyo “ugu dambayntii” dunida oo dhan, isla fallaagadaas aawadeed.

Waxaan sii wadi doonaa ka fiirsashadeenna qisadii ugu dambaysay ee Ishacyaah maqaalka xiga.